

2021 – 2022 EĞİTİM – ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇEDERSİNET ORTAOKULU 5/A SINIFI TÜRKÇE DERSİ I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI

ADI :
SOYADI : SINIFI: NUMARASI : Puan:

SORULAR

SORU 1: 5 Puan

Çağımızın en önemli buluşlarından olan internet gereğinden fazla kullanıldığında vakit kaybına neden olur. Zararlı siteler özellikle çocukların ruh sağlıklarının bozulmasında önemli rol oynar. Yine internetin başında fazlaca vakit geçirmek göz, boyun, bel ve el bileklerinde bazı rahatsızlıklara yol açar. Aile içi ve paylaşım azalır ve insanlar gün geçtikçe yalnızlaşmaya başlar.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkemizde internet kullanımı
- B) Bilinçsiz internet kullanımının zararları
- C) İnternetin göz sağlığına etkileri
- D) İnternetin tarihsel gelişimi

2.SORU: 5 Puan

Sağlıklı bir birey günde 2-4 su bardağı yani 0,5-1 litre süt tüketebilir. Ancak yüksek tansiyon, kalp, şişmanlık gibi sağlık problemleri var ise günlük süt miktarını kısıtlamak gerekebilir. Bu kişilere günde 2 bardak süt içmeleri önerilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Günde en az 1 litre süt tüketilmelidir.
- B) Bazı hastalıkları olanlar günlük süt tüketimlerini sınırlandırmalıdır.
- C) Sağlıklı bireyler günde en fazla 4 su bardağı süt tüketmelidir.
- D) Kalp hastası bireyler günde 2 bardak süt içebilirler.

3.SORU 5 Puan

Başarılı olmak için çok çalışmak değil, belirli bir programa uyarak çalışmak gerekir. Bir gün boyunca saatlerce ders çalışıp sonraki günler hiç ders çalışmayan öğrencilerin başarılı olma ihtimalleri çok düşüktür. Başarı, bir program eşliğinde planlı ve sistemli çalışmayla gelecektir.

Bu parçada verilmek istenen mesaj (ana fikir) aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarılı olmak istiyorsak çok çalışmalıyız.
- B) Başarılı öğrenciler sürekli ders çalışırlar.
- C) Başarılı olmak için düzenli çalışmak gerekir.
- D) Zeki öğrenciler çok çalışmadan da başarılı olurlar.

4.SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Soruyu nasıl çözdüğünü anlayamadım
- B) Bana filmin ne zaman başlayacağını sordu
- C) Güzel mi güzel bir araba almışlar
- D) Yaptığım ödevi niçin beğenmedin

5.SORU 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tarihlerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Mustafa Kemal Atatürk, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.
- B) Okullar 6 Eylül 2021 Pazartesi günü açıldı.
- C) Ankara'ya 21 şubat 2022'de gideceğim.
- D) Arkadaşım 9 Mart'ta buluşacağım.

6.SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı sözcük yoktur?

- A) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesiyle mevsimler oluşur.
- B) Eklendiği kökün anlamını değiştiren eklere yapım ekleri denir.
- C) Üçgenin iç açıları toplamı 180 derecedir.
- D) Kitap okumayı hayatımız boyunca sürdürmeliyiz.

7.SORU: 10 Puan

Sözcüğün sözlükteki ilk anlamına, akla gelen ilk anlamına gerçek anlam; sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yanmak" sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Evi yanan adamı komşuları teselli etti.
- B) Bu sınavda yüksek not alamayacağıma yanyorum.
- C) Yazın bazı illerimizde yanan ormanların yerine yenileri dikilecek.
- D) Park halindeki arabanın yandığını gören mahalleli itfaiyeye haber verdi.

8.SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt (zıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Pencereleri kapatıp klimayı açtı.
- B) Onunla hava kararınca buluşacağız.
- C) Öğretmen bazı öğrencilerin velilerini çağırıldı.
- D) Doğru söylemek dürüst insanların özelliklerindedir.

9.SORU: 5 Puan

Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere eş sesli sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) Anneme doğum gününde bir demet gül aldım.
- B) Bizim köyde çay kenarında güzel bir piknik yaptık.
- C) Yüzündeki tatlı gülümsemeyi hiç unutamıyorum.
- D) Verdiğim kitabı hemen okumak istiyordum.

10. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartılı ifadeler kullanılmamıştır?

- A) Parmak kadar çocuğa bu kadar kızılır mı?
- B) Şu aralar hayatımda çok fazla sıkıntı var.
- C) Diyet yapınca bir deri bir kemik kalmış.
- D) Burası çok kalabalık, iğne atsan yere düşmez.

11. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurgusal (hayal ürünü) ve gerçek olarak incelendiğinde diğerlerinden farklıdır?

- A) Kaplumbağaya sinirlenen tavşan hemen oradan uzaklaştı.
- B) Minik serçe bulutların arasında arkadaşı güvercinle samimi bir sohbet içindeydi.
- C) Yavru kedi önüne bırakılan sütü çabucak içip bitirdi.
- D) Annesini kaybeden küçük fil, olup bitenleri en iyi dostu olan zürafaya uzun uzun anlattı.

12. SORU: 5 Puan

Aşağıdakilerden hangisinin anlatıcısı (birinci kişi-üçüncü kişi) diğerlerinden farklıdır?

- A) Apartmanda bir anda çığlıklar duyuldu. Kapıyı açıp dışarı çıktığımda alt kattaki komşularımızın tartıştıklarını gördüm. Hemen yanlarına gidip onları sakinleştirmeyi tek amacım.
- B) Ahmet Bey, okula gitmek için erkenden evden çıktı. Arabasına yaklaştığında ise onu bir sürpriz bekliyordu. Arabasının arka lastikleri patlamıştı. Hemen bir usta çağırmak için telefonu eline aldı.
- C) Konya'ya henüz çocuk denecek yaşta gelmişti. Yol bilmiyor, iz bilmiyordu. Gidebileceği bir adresten ve biraz paradan başka hiçbir şeyi yoktu. Çaresiz ve umutsuz bir haldeydi.
- D) Öğretmen çocukları yanına çağırdı. Onlara haftaya bir şiir yarışması olduğunu, katılım sağlamalarını istediğini söyledi. Çocuklar da yarışmaya katılma konusunda istekli görünüyorlardı.

13. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisi neden (sebebe)-sonuç cümlesidir?

- A) Sınavdan yüksek not almak için çabalıyorum.
- B) Çok çalışırsan yüksek not alabilirsin.
- C) Soruya cevap vermek için parmak kaldırdı.
- D) Sınavı kazandığım için çok mutlu oldum.

14. SORU 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisi kişisel yorum içeren (öznel) bir cümledir?

- A) Durakta siyah ceketli bir adam bekliyordu.
- B) Ayakkabıları yırtık, acınacak haldeki bu adamın haline çok üzüldüm.
- C) Adama nereye gideceğini sordum.
- D) Adam, oğlunun dükkânına gideceğini söyledi.

15. SORU: 5 Puan

İşe gitmek için otobüs durağına doğru yöneldim..... otobüsü kaçıncı işe yürüyerek gitmek zorunda kaldım.

Bu cümle noktayla gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu yüzden B) Çünkü C) Ama D) Kısacası

16. SORU: 5 Puan

"Bir yağmur başlar ya inceden ince,
Bak o zaman topraktaki sevince"

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Toprak konuşturulmuştur.
- B) Yağmur, toprağa benzetilmiştir.
- C) Toprağa insan özelliği verilmiştir.
- D) Karşıt (zıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır.

17. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki sözcüklerden hangisinde sözcüğün anlamını değiştiren(yapım eki) birden fazla ek vardır?

- A) Gözlükçü B) Sevgiler C) Tuzluk D)Balıkçıda

18. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin kökü türü bakımından (isim-fiil kökü) diğerlerinden farklıdır?

- A) Kalemim
- B) Sorular
- C) Suluk
- D) Arabamız

19. SORU: 5 Puan

"Şeker" kelimesine aşağıdaki eklerden hangisi getirilirse kelimenin anlamında bir değişiklik olmaz?

- A) -lik
- B) -siz
- C) -ler
- D) -ci

20. SORU: 5 Puan

"Öğretmen yazılılarımızı henüz okumamış." cümlesinde altı çizili kelimenin kökü ve kökünün türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) yaz- isim kökü
- B) yazı- fiil kökü
- C) yazı- isim kökü
- D) yaz-fiil kökü

Salih Emre ÖNAL
Türkçe Öğretmeni

2021 – 2022 EĞİTİM – ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇEDERSİNET ORTAOKULU 5/A SINIFI TÜRKÇE DERSİ I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI

ADI :
SOYADI : SINIFI: NUMARASI : Puan:

SORULAR

SORU 1: 5 Puan

Çağımızın en önemli buluşlarından olan internet gereğinden fazla kullanıldığında vakit kaybına neden olur. Zararlı siteler özellikle çocukların ruh sağlıklarının bozulmasında önemli rol oynar. Yine internetin başında fazlaca vakit geçirmek göz, boyun, bel ve el bileklerinde bazı rahatsızlıklara yol açar. Aile içi ve paylaşım azalır ve insanlar gün geçtikçe yalnızlaşmaya başlar.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkemizde internet kullanımı
B) **Bilinçsiz internet kullanımının zararları**
C) İnternetin göz sağlığına etkileri
D) İnternetin tarihsel gelişimi

2.SORU: 5 Puan

Sağlıklı bir birey günde 2-4 su bardağı yani 0,5-1 litre süt tüketebilir. Ancak yüksek tansiyon, kalp, şişmanlık gibi sağlık problemleri var ise günlük süt miktarını kısıtlamak gerekebilir. Bu kişilere günde 2 bardak süt içmeleri önerilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) **Günde en az 1 litre süt tüketilmelidir.**
B) Bazı hastalıkları olanlar günlük süt tüketimlerini sınırlandırmalıdır.
C) Sağlıklı bireyler günde en fazla 4 su bardağı süt tüketmelidir.
D) Kalp hastası bireyler günde 2 bardak süt içebilirler.

3.SORU 5 Puan

Başarılı olmak için çok çalışmak değil, belirli bir programa uyarak çalışmak gerekir. Bir gün boyunca saatlerce ders çalışıp sonraki günler hiç ders çalışmayan öğrencilerin başarılı olma ihtimalleri çok düşüktür. Başarı, bir program eşliğinde planlı ve sistemli çalışmayla gelecektir.

Bu parçada verilmek istenen mesaj (ana fikir) aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başarılı olmak istiyorsak çok çalışmalıyız.
B) Başarılı öğrenciler sürekli ders çalışırlar.
C) **Başarılı olmak için düzenli çalışmak gerekir.**
D) Zeki öğrenciler çok çalışmadan da başarılı olurlar.

4.SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Soruyu nasıl çözdüğünü anlayamadım
B) Bana filmin ne zaman başlayacağını sordu
C) Güzel mi güzel bir araba almışlar
D) **Yaptığım ödevi niçin beğenmedim**

5.SORU 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tarihlerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Mustafa Kemal Atatürk, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.
B) Okullar 6 Eylül 2021 Pazartesi günü açıldı.
C) **Ankara'ya 21 şubat 2022'de gideceğim.**
D) Arkadaşım 9 Mart'ta buluşacağım.

6.SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı sözcük yoktur?

- A) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesiyle mevsimler oluşur.
B) Eklendiği kökün anlamını değiştiren eklerle yapımlar denir.
C) Üçgenin iç açıları toplamı 180 derecedir.
D) **Kitap okumayı hayatımız boyunca sürdürmeliyiz.**

7.SORU: 10 Puan

Sözcüğün sözlükteki ilk anlamına, akla gelen ilk anlamına gerçek anlam; sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yanmak" sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Evi yanan adamı komşuları teselli etti.
B) **Bu sınavda yüksek not alamayacağıma yanyorum.**
C) Yazın bazı illerimizde yanan ormanların yerine yenileri dikilecek.
D) Park halindeki arabanın yandığını gören mahalleli itfaiyeye haber verdi.

8.SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt (zıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) **Pencereleri kapatıp klimayı açtı.**
B) Onunla hava kararınca buluşacağız.
C) Öğretmen bazı öğrencilerin velilerini çağırırdı.
D) Doğru söylemek dürüst insanların özelliklerindedir.

9.SORU: 5 Puan

Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere eş sesli sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) Anneme doğum gününde bir demet gül aldım.
B) Bizim köyde çay kenarında güzel bir piknik yaptık.
C) Yüzündeki tatlı gülümsemeyi hiç unutamıyorum.
D) **Verdiğim kitabı hemen okumak istiyordum.**

10. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartılı ifadeler kullanılmamıştır?

- A) Parmak kadar çocuğa bu kadar kızılır mı?
B) **Şu aralar hayatımda çok fazla sıkıntı var.**
C) Diyet yapınca bir deri bir kemik kalmış.
D) Burası çok kalabalık, iğne atsan yere düşmez.

11. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurgusal (hayal ürünü) ve gerçek olarak incelendiğinde diğerlerinden farklıdır?

- A) Kaplumbağaya sinirlenen tavşan hemen oradan uzaklaştı.
B) Minik serçe bulutların arasında arkadaşı güvercinle samimi bir sohbet içindeydi.
C) **Yavru kedi önüne bırakılan sütü çabucak içip bitirdi.**
D) Annesini kaybeden küçük fil, olup bitenleri en iyi dostu olan zürafaya uzun uzun anlattı.

12. SORU: 5 Puan

Aşağıdakilerden hangisinin anlatıcısı (birinci kişi-üçüncü kişi) diğerlerinden farklıdır?

- A) **Apartmanda bir anda çığlıklar duyuldu. Kapıyı açıp dışarı çıktığımda alt kattaki komşularımızın tartıştıklarını gördüm. Hemen yanlarına gidip onları sakinleştirmeyi tek amacım.**
B) Ahmet Bey, okula gitmek için erkenden evden çıktı. Arabasına yaklaştığında ise onu bir sürpriz bekliyordu. Arabasının arka lastikleri patlamıştı. Hemen bir usta çağırmak için telefonu eline aldı.
C) Konya'ya henüz çocuk denecek yaşta gelmişti. Yol bilmiyor, iz bilmiyordu. Gidebileceği bir adresten ve biraz paradan başka hiçbir şeyi yoktu. Çaresiz ve umutsuz bir haldeydi.
D) Öğretmen çocukları yanına çağırdı. Onlara haftaya bir şiir yarışması olduğunu, katılım sağlamalarını istediğini söyledi. Çocuklar da yarışmaya katılma konusunda istekli görünüyorlardı.

13. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisi neden (sebebe)-sonuç cümlesidir?

- A) Sınavdan yüksek not almak için çabalıyorum.
B) Çok çalışırsan yüksek not alabilirsin.
C) Soruya cevap vermek için parmak kaldırdı.
D) **Sınavı kazandığım için çok mutlu oldum.**

14. SORU 5 Puan

Aşağıdaki cümlelerin hangisi kişisel yorum içeren (öznel) bir cümledir?

- A) Durakta siyah ceketli bir adam bekliyordu.
B) **Ayakkabıları yırtık, acınacak haldeki bu adamın haline çok üzüldüm.**
C) Adama nereye gideceğini sordum.
D) Adam, oğlunun dükkânına gideceğini söyledi.

15. SORU: 5 Puan

İşe gitmek için otobüs durağına doğru yöneldim..... otobüsü kaçıncı işe yürüyerek gitmek zorunda kaldım.

Bu cümle noktayla gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu yüzden B) Çünkü C) **Ama** D) Kısacası

16. SORU: 5 Puan

"Bir yağmur başlar ya inceden ince,
Bak o zaman topraktaki sevince"

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Toprak konuşturulmuştur.
B) Yağmur, toprağa benzetilmiştir.
C) **Toprağa insan özelliği verilmiştir.**
D) Karşıt (zıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır.

17. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki sözcüklerden hangisinde sözcüğün anlamını değiştiren(yapım eki) birden fazla ek vardır?

- A) **Gözlükçü** B) Sevgiler C) Tuzluk D)Balıkçıda

18. SORU: 5 Puan

Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin kökü türü bakımından (isim-fiil kökü) diğerlerinden farklıdır?

- A) Kalemim
B) **Sorular**
C) Suluk
D) Arabamız

19. SORU: 5 Puan

"Şeker" kelimesine aşağıdaki eklerden hangisi getirilirse kelimenin anlamında bir değişiklik olmaz?

- A) -lik
B) -siz
C) **-ler**
D) -ci

20. SORU: 5 Puan

"Öğretmen yazılılarımı henüz okumamış." cümlesinde altı çizili kelimenin kökü ve kökünün türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) yaz- isim kökü
B) yazı- fiil kökü
C) yazı- isim kökü
D) **yaz-fiil kökü**